

รัฐสุลต่านโอมาน (Sultanate of Oman)

เมืองหลวง กรุงมัสกัต

ที่ตั้ง ภูมิภาคตะวันออกกลาง ระหว่างเส้นละติจูดที่ 16-28 องศาเหนือและเส้นลองจิจูดที่ 52-60 องศาตะวันออก ตั้งอยู่ทางตะวันออกเฉียงใต้ของคาบสมุทรอาระเบีย ตรงปากทางของช่องแคบฮอร์มุซ ซึ่งเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่ควบคุมการขนส่งน้ำมันทางทะเลที่สำคัญที่สุดในโลก มีพื้นที่ 309,500 ตร.กม. ใหญ่เป็นอันดับ 72 ของโลก และเล็กกว่าไทย 1.65 เท่า มัสกัตอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ 4,670 กม. มีชายแดนทางบกยาว 1,561 กม. และมีชายฝั่งยาว 2,092 กม.

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดกับอ่าวโอมาน/ทะเลโอมาน และมีพรมแดนทางบกทางตะวันตกเฉียงเหนือ ติดกับสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (UAE) (609 กม.)
ทิศตะวันออก	ติดกับทะเลอาหรับ/ทะเลอาระเบีย
ทิศใต้	ติดกับเยเมน (294 กม.)
ทิศตะวันตก	ติดกับซาอุดีอาระเบีย (658 กม.)

ภูมิประเทศ มีพื้นที่แยกกันเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) พื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศ ตั้งอยู่ปลายสุดทางตะวันออกเฉียงใต้ของคาบสมุทรอาระเบีย และ 2) จังหวัดมุซันดัม ซึ่งถูกแยกออกไปโดยมี UAE คั่นกลาง และมีที่ตั้งยื่นออกไปเป็นคาบสมุทรบริเวณปากทางของช่องแคบฮอร์มุซ พื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศเป็นทะเลทรายและภูเขา มีพื้นที่ทำการเกษตร 4.7% ของพื้นที่ทั้งหมด ภาคเหนือเป็นชายฝั่งทะเลอ่าวโอมาน และมีเทือกเขาอัลฮะญูร์ ภาคกลางและตะวันตกเป็นที่ราบทะเลทรายปนกรวดลูกรัง ภาคตะวันออกและภาคใต้เป็นชายฝั่งทะเลอาหรับ จุดสูงสุดของประเทศอยู่ที่ภูเขา Jabal Shams ซึ่งสูง 3,004 ม. ตั้งอยู่ทางตะวันออกเฉียงเหนือ ประชากรส่วนใหญ่อาศัยอยู่หนาแน่นตามพื้นที่ชายฝั่งทะเลทางเหนือ ตะวันออก และทางใต้ของประเทศ

ภูมิอากาศ พื้นที่ชายฝั่งทางตอนเหนือ ตะวันออก และทางใต้มีอากาศร้อนชื้น ขณะที่พื้นที่ที่อยู่ลึกเข้าไปในคาบสมุทรอาระเบีย บริเวณตอนกลางและตะวันตกของประเทศ อากาศร้อนและแห้งแล้ง ช่วงฤดูร้อนระหว่าง พ.ค.-ก.ย. อาจมีอุณหภูมิสูงถึง 54 องศาเซลเซียส ภัยธรรมชาติที่ประสบอยู่เป็นประจำ ได้แก่ ภัยแล้ง ลมฤดูร้อนที่จะก่อตัวเป็นพายุทรายในพื้นที่ตอนกลางของประเทศ และพายุไซโคลนโซนร้อน

ประชากร 5,247,193 คน เป็นชาวโอมาน 2,973,008 คน (56.66%) และเป็นผู้อพยพเข้าประเทศ 2,274,185 คน (43.34%) (ข้อมูลเมื่อ ต.ค.2567 ของสำนักงานสถิติและข้อมูลแห่งชาติโอมาน) ผู้อพยพเข้าประเทศส่วนใหญ่เป็นคนเชื้อสายอาหรับ บาลูช เอเชียใต้ (บังกลาเทศ อินเดีย ปากีสถาน และศรีลังกา) และแอฟริกา ประชากรจำแนกตามอายุ ได้แก่ วัยเด็ก (0-14 ปี) 29.8% วัยรุ่นถึงวัยกลางคน (15-64 ปี) 66.2% และวัยชรา (65 ปีขึ้นไป) 4% อายุขัยเฉลี่ยของประชากรโดยรวม 77.4 ปี อายุขัยเฉลี่ยเพศชาย 75.5 ปี อายุขัยเฉลี่ยเพศหญิง 79.4 ปี อัตราการเกิด 21.1 คนต่อประชากร 1,000 คน อัตราการตาย 3.2 คนต่อประชากร 1,000 คน อัตราการเพิ่มของประชากร 1.75% (ประมาณการปี 2567)

ศาสนา อิสลามประมาณ 95% (ส่วนใหญ่นับถือสำนักคิดอิบาดีประมาณ 45% นิกายซุนนีประมาณ 45% และชีอะฮ์ประมาณ 5% ของประชากรที่นับถืออิสลามทั้งหมด) นอกจากนี้ เป็นผู้นับถือคริสต์ 6.4% ฮินดู 5.7% และอื่น ๆ 2% (พุทธ ซิกข์ โซโรอัสเตอร์ บาไฮ และยูดาเย)

ภาษา ภาษาราชการ คือ ภาษาอาหรับ แต่มีการใช้ภาษาอังกฤษ รวมถึงภาษาบาลูช สวาฮีลี อูรดู และฮินดี

การศึกษา อัตราการรู้หนังสือ 97% (ประมาณการปี 2565 โดย UNESCO Institute of Statistics) รัฐบาลตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาที่มีต่อการพัฒนาแรงงานภายในประเทศ ซึ่งจะเป็นพลังขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศต่อไป ปัจจุบันมีโรงเรียนรัฐบาลทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาทั่วประเทศกว่า 1,230 แห่ง ส่วนการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยแห่งแรกของรัฐชื่อ Sultan Qaboos University เมื่อปี 2529 นอกจากนี้ ยังมีวิทยาลัยด้านเทคโนโลยี 7 แห่ง ด้านวิทยาศาสตร์ประยุกต์ 6 แห่ง ด้านการเงินและการธนาคาร 1 แห่ง สถาบันชะรีอะฮ์ศึกษา 1 แห่ง วิทยาลัยเอกชน 9 แห่ง และวิทยาลัยพยาบาลอีกหลายแห่ง ขณะเดียวกัน รัฐบาลโอมานยังได้มอบทุนรัฐบาลเพื่อการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาในต่างประเทศปีละประมาณ 200 ทุน

การก่อตั้งประเทศ ในอดีตรัฐสุลต่านโอมาน หรือประเทศมัสกัตและโอมาน ปกครองโดยราชวงศ์อัลซะอีด ที่สถาปนาขึ้นโดยอิหม่าม อะห์มัด บิน ซะอีด ตั้งแต่ปี 2287 มาจนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้ ในช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 18 มัสกัตและโอมานได้ลงนามในสนธิสัญญามิตรภาพกับสหราชอาณาจักรหลายฉบับ แม้มีผลทำให้มัสกัตและโอมานต้องพึ่งพาสหราชอาณาจักรหลายด้าน ทั้งการเมืองและการขอรับคำปรึกษาด้านการทหาร แต่ไม่ได้มีสถานะเป็นอาณานิคมหรือเป็นรัฐในอารักขา ส่วนการเปลี่ยนแปลงชื่อประเทศเกิดขึ้นเมื่อสุลต่านกอบูส บิน ซะอีด อัลซะอีด เสด็จขึ้นครองราชย์เป็นสุลต่านพระองค์ที่ 14 ของราชวงศ์อัลซะอีดเมื่อ 23 ก.ค.2513 ด้วยการยึดอำนาจสุลต่าน ซะอีด บิน ตัยมูร พระราชบิดา และประกาศเปลี่ยนชื่อประเทศจากมัสกัตและโอมาน เป็นรัฐสุลต่านโอมาน เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเอกภาพของประเทศ ต่อมาเมื่อ 6 พ.ย.2539 สุลต่านกอบูสทรงประกาศใช้ Basic Law ซึ่งเปรียบเสมือนรัฐธรรมนูญที่เป็นลายลักษณ์อักษรฉบับแรกของโอมาน โดยมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการสืบราชสมบัติ ที่มาของ นรม. การห้าม รมต. มีผลประโยชน์ทับซ้อนในบริษัทที่เป็นคู่สัญญากับรัฐ การจัดตั้งรัฐสภา และการให้หลักประกันเสรีภาพขั้นพื้นฐานแก่ประชาชน สำหรับ Basic Law ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเป็นฉบับแก้ไขเพิ่มเติมตามพระราชกฤษฎีกา ปี 2564

วันชาติ 18 พ.ย. (วันเสด็จพระราชสมภพของสุลต่านกอบูสเมื่อปี 2483)

การเมือง โอมานปกครองด้วยระบอบราชาธิปไตย (Monarchy) โดยสุลต่านแห่งรัฐทรงเป็นประมุขของประเทศและมีอำนาจสูงสุด โดยเป็นผู้นำรัฐบาล รัฐมนตรีกระทรวงสำคัญ ผู้บัญชาการทหารสูงสุด จอมพลจอมพลเรือ จอมพลอากาศ และผู้ว่าการธนาคารกลาง สุลต่านพระองค์ปัจจุบัน คือ สุลต่านฮัยษัม บิน ฆอริก บิน ตัยมูร อัลซะอีด (พระชนมพรรษา 70 พรรษา/ปี 2568) เสด็จขึ้นครองราชย์เมื่อ 11 ม.ค.2563 สืบต่อจากสุลต่าน กอบูส บิน ซะอีด อัลซะอีด ซึ่งเสด็จสวรรคตเมื่อ 10 ม.ค.2563 ทั้งนี้ ตลอดการครองราชย์ของอดีตสุลต่าน กอบูส ทรงมิได้แต่งตั้งรัชทายาทดั่งเช่นที่มีการปฏิบัติกันในราชวงศ์อื่น ๆ ของรัฐรอบอ่าวอาหรับ ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะพระองค์ไม่มีทั้งพระราชโอรสและพระราชธิดา ขณะที่มาตรา 6 ของ Basic Law กำหนดให้สุลต่านมาจากการคัดเลือกโดยสภาพระราชวงศ์ (Ruling Family Council) ซึ่งต้องลงมติคัดเลือกบุคคลขึ้นดำรงตำแหน่งสุลต่านพระองค์ใหม่ภายใน 3 วันหลังจากสุลต่านพระองค์ปัจจุบันเสด็จสวรรคต

ยกเว้นกรณีไม่สามารถลงมติอย่างเป็นเอกฉันท์ ให้บุคคลที่สุลต่านทรงโปรดให้สืบราชสมบัติขึ้นดำรงตำแหน่งสุลต่านแทน โดยอดีตสุลต่าน กอบูส ทรงทำหนังสือแสดงพระราชประสงค์ให้ ซัยยิด ฮัยษัม ซึ่งเป็นลูกพี่ลูกน้องพระญาติสนิท สืบราชสมบัติต่อจากพระองค์ และที่ประชุมสภาพระราชวงศ์มีมติเป็นเอกฉันท์แต่งตั้งให้ ซัยยิด ฮัยษัม ขึ้นครองราชย์เป็นสุลต่านพระองค์ใหม่ ตามพระราชประสงค์ของอดีตสุลต่าน กอบูส

ภายหลังการขึ้นครองราชย์ สุลต่านฮัยษัม ทรงออกพระราชกฤษฎีกาแก้ไข Basic Law เมื่อ 11 ม.ค.2564 โดยแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 5 เกี่ยวกับการสืบทอดราชสมบัติ ด้วยการกำหนดให้ตำแหน่งสุลต่านโอมานจะสืบทอดโดยพระราชโอรสพระองค์แรกของสุลต่านทุกพระองค์ กรณีผู้สืบทอดตำแหน่งสุลต่านโอมานมีอายุต่ำกว่า 21 ปี จะต้องเป็นผู้สำเร็จราชการที่ต้องได้รับการแต่งตั้งจากสุลต่านและสภาพระราชวงศ์ ทั้งนี้พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวทำให้ซัยยิด ซียะซัน บิน ฮัยษัม บิน ฆอริก บิน ตัยมูร อาลชะอีด (พระชนมายุ 35 พรรษา/ปี 2568) พระราชโอรสพระองค์แรกของ สุลต่าน ฮัยษัม และ รมว.กระทรวงวัฒนธรรม กีฬา และเยาวชน ทรงได้รับการสถาปนาให้ดำรงตำแหน่งมกุฎราชกุมารพระองค์แรกของโอมาน และเป็นผู้สืบราชสมบัติต่อจากสุลต่าน ฮัยษัม อย่างเป็นทางการ

Basic Law ซึ่งเปรียบเสมือนรัฐธรรมนูญที่เป็นลายลักษณ์อักษรของโอมาน แบ่งอำนาจอธิปไตยออกเป็น 3 ฝ่าย ดังนี้

ฝ่ายบริหาร : มีคณะรัฐมนตรี (Council of Ministers หรือ Diwan) ที่มาจากการแต่งตั้งโดยสุลต่าน มีหน้าที่ช่วยเหลือองค์สุลต่านในการบริหารบ้านเมือง อย่างไรก็ตาม อดีตสุลต่านกอบูส ทรงมีพระราชประสงค์ที่จะเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแก่รัฐบาลได้ โดยมีรัฐสภาเป็นเวทีปรึกษาหารือและทำงานร่วมกับรัฐบาลอีกทางหนึ่ง

ฝ่ายนิติบัญญัติ : มีสภาโอมาน (Council of Oman) จัดตั้งขึ้นตามพระราชดำริอดีตสุลต่านกอบูส เมื่อ ต.ค.2540 ทำหน้าที่เสมือนรัฐสภา ประกอบด้วย 1) สภาสูง (มัจญ์ลิสฮัดเดาะห์ หรือ Council of State) มีสมาชิก 85 คน มาจากแต่งตั้งโดยตรงของสุลต่าน ส่วนใหญ่เป็นบุคคลซึ่งเป็นผู้แทนจากภาครัฐ ภาคเอกชน นักวิชาการ และกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ การแต่งตั้งครั้งล่าสุดเมื่อ 1 พ.ย.2566 และ 2) สภาล่าง (มัจญ์ลิสฮัชชอร หรือ Consultative Council) มีสมาชิก 86 คน มาจากการเลือกตั้งโดยตรง แต่สุลต่านทรงมีอำนาจตัดสินใจผลการเลือกตั้งในขั้นสุดท้าย มีวาระ 4 ปี การเลือกตั้งครั้งล่าสุดเมื่อ 29 ต.ค.2566 ทั้งสองสภาทำหน้าที่เพียงกลั่นกรองร่างกฎหมาย ให้ข้อเสนอแนะด้านเศรษฐกิจและสังคมแก่รัฐบาล แต่ไม่มีอำนาจตัดสินใจ นอกจากนี้ ยังไม่มีการจัดตั้งพรรคการเมืองในโอมาน แต่รัฐบาลอนุญาตให้จัดตั้งสหภาพแรงงานได้ ปัจจุบันมีสหภาพแรงงานทั่วประเทศกว่า 70 แห่ง

ฝ่ายตุลาการ : สุลต่านทรงใช้อำนาจตุลาการผ่านศาลฎีกา (Supreme Court) ระบบกฎหมายใช้หลัก Common Law แบบเดียวกับสหราชอาณาจักร และบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม (ชารีอะฮ์) ทั้งนี้ผู้กระทำผิดสามารถขอพระราชทานอภัยโทษจากสุลต่านได้ และคำตัดสินของสุลต่านถือเป็นที่สุด

เศรษฐกิจ การผลิตน้ำมันเพื่อส่งออกตั้งแต่ปี 2510 เปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจของโอมาน จากเดิมที่มีภาคการเกษตรและประมงเป็นพื้นฐาน ไปเป็นการพึ่งพารายได้จากการส่งออกน้ำมันดิบเป็นหลัก และนำ

รายได้ดังกล่าวมาพัฒนาระบบสาธารณสุขปโภคและโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว จนได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่มีการพัฒนาระบบสาธารณสุขปโภครวดเร็วที่สุดแห่งหนึ่งในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาในโลกอาหรับ ปัจจุบัน ถือเป็นประเทศที่มีรายได้ปานกลาง ทั้งนี้ โอมานเป็นประเทศสมาชิกคณะมนตรีความร่วมมือแห่งรัฐอ่าวอาหรับ (GCC) ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มประเทศผู้ส่งออกน้ำมัน (OPEC) ด้วยเหตุนี้ โอมานจึงผลิตน้ำมันได้อย่างอิสระ ปราศจากการถูกจำกัดเพดานการผลิต

อดีตสุลต่านกอบูส ของโอมาน ทรงกำหนดแผนปฏิรูปประเทศฉบับใหม่ ที่เรียกว่า “Oman Vision 2040” เมื่อ ค.ย.2562 ซึ่งเป็นการวางเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในระยะ 21 ปี ระหว่างปี 2562-2583 มีเป้าหมายสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการเงิน ลดบทบาทภาครัฐและเพิ่มบทบาทเอกชนในการเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาและสร้างความหลากหลายทางเศรษฐกิจ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และทักษะแรงงาน และการผลักดัน GDP ของประเทศให้ขยายตัวถึง 10%

นโยบายเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ 1) การลดการพึ่งพารายได้จากภาคอุตสาหกรรมน้ำมันด้วยการพัฒนาอุตสาหกรรมสาขาอื่นที่มีใช้น้ำมัน โดยเฉพาะการผลิตก๊าซธรรมชาติ การท่องเที่ยว และการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ 2) การส่งเสริมการลงทุนจากต่างชาติด้วยการออกกฎหมายการลงทุน (Foreign Capital Investment Law) ฉบับใหม่ พ.ศ.2562 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ ม.ค.2563 เอื้อประโยชน์แก่นักลงทุนต่างชาติ เช่น ไม่กำหนดเงินลงทุนขั้นต่ำ เพิ่มประเภทธุรกิจที่ให้นักลงทุนต่างชาติเป็นเจ้าของได้ 100% ในหลายสาขามากขึ้น เปิดเสรีการโอนเงินตราต่างประเทศและผลกำไรในการประกอบธุรกิจออกนอกประเทศ 3) การส่งเสริมเขตเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zone-SEZ) เขตปลอดภาษี และเขตอุตสาหกรรมพิเศษในประเทศ เพื่อดึงดูดการลงทุน ที่สำคัญคือ เขตเศรษฐกิจพิเศษที่เมือง Duqm (SEZAD) ซึ่งอยู่ห่างจากกรุงมัสกัต 550 กม. ซึ่งมีการลงทุนแล้ว 15,900 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และมีการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษเพิ่มอีก 2 แห่ง เขตอุตสาหกรรมพิเศษ 5 แห่ง และเขตปลอดภาษี 6 แห่ง และ 4) การผ่อนปรนกฎระเบียบเพื่อส่งเสริมการลงทุนของเอกชนในประเทศ เช่น การยกเว้นการเก็บภาษีเป็นเวลา 5 ปี สำหรับอุตสาหกรรมบางสาขา การลดภาษีเงินได้ให้บริษัทต่างชาติที่มีชาวโอมานถือหุ้นอย่างน้อย 51%

ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ : น้ำมันดิบ มีปริมาณสำรองที่พิสูจน์ทราบแล้วประมาณ 4,971 ล้านบาร์เรล (ข้อมูลเมื่อปี 2566 ของกระทรวงพลังงานและแร่โอมาน) กำลังการผลิตวันละ 994,800 ล้านบาร์เรล และส่งออกได้วันละ 179.03 ล้านบาร์เรล (ข้อมูลเมื่อ ม.ค.-ก.ค.2567 ของศูนย์สถิติและข้อมูลแห่งชาติโอมาน) ก๊าซธรรมชาติ มีปริมาณสำรองที่พิสูจน์ทราบแล้ว ประมาณ 651,287ล้านลูกบาศก์เมตร กำลังการผลิตวันละ 142.5 ล้านลูกบาศก์เมตร และส่งออกวันละ 14,846 ล้านลูกบาศก์เมตร (ข้อมูลเมื่อปี 2566 ของกระทรวงพลังงานและแร่โอมาน)

สกุลเงิน ตัวย่อสกุลเงิน : เรียลโอมาน (Omani Riyal-OMR) โดยใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนที่ผูกค่าเงินไว้กับดอลลาร์สหรัฐ

อัตราแลกเปลี่ยนต่อดอลลาร์สหรัฐ : ประมาณ 0.38 เรียลโอมาน : 1 ดอลลาร์สหรัฐ

อัตราแลกเปลี่ยนต่อบาท : ประมาณ 86.04 บาท : 1 เรียลโอมาน (ต.ค.2567)

ดัชนีเศรษฐกิจสำคัญ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) 217,790 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณการปี 2568 ของ IMF)

อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ : 3.1%

อัตราเงินเฟ้อ : 1.5%

ดุลบัญชีเดินสะพัด : 1,597 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

รายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปี : 42,360 ดอลลาร์สหรัฐ

ทุนสำรองเงินตราต่างประเทศและทองคำ : 17,450 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณการปี 2566 ของธนาคารโลก)

แรงงาน : 2,315,787 คน

อัตราการว่างงาน : 1.5%

ดุลการค้าระหว่างประเทศ : ได้ดุล 20,234 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณการปี 2566 ของ IMF)

มูลค่าการส่งออก : 59,010 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

สินค้าส่งออก : ปิโตรเลียม รวมถึงน้ำมันดิบ (66.2%) ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมต่าง ๆ เช่น (28.5%) พลาสติก สารเคมีอินทรีย์ อลูมิเนียม ปุ๋ย ผลิตภัณฑ์การเกษตร และอาหาร รวมถึงสินค้าอุปโภคและบริโภค (5.4%) เช่น บุหรี่ นม ขนมปัง ซอสปรุงรส น้ำมันปาล์ม และอื่น ๆ เช่น การส่งออกสินค้าต่อไปประเทศที่ 3 (re-export) ประเทศส่งออกสำคัญ : สหรัฐอเมริกา เยอรมนี ฝรั่งเศส อิตาลี อินเดีย จีน กาตาร์ ไต้หวัน อิรัก ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้

มูลค่าการนำเข้า : 38,776 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

สินค้านำเข้า : ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมต่าง ๆ (58.7%) เช่น แร่เหล็ก อัญมณี เครื่องยนต์ ผลิตภัณฑ์การเกษตร และอาหาร (17.1%) เช่น นม ข้าว เนื้อสัตว์ปีกที่กินได้ ข้าวสาลี ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม (21.9%) และอื่น ๆ (2.3%) ประเทศนำเข้าสำคัญ : สหรัฐอเมริกา เยอรมนี ฝรั่งเศส อิตาลี อินเดีย จีน อิตาลี ไต้หวัน อิรัก ญี่ปุ่น และบราซิล

การทหาร กองทัพโอมานมีขนาดกะทัดรัด แต่มีประสิทธิภาพและความเป็นมืออาชีพสูงมาก โดยได้รับความร่วมมือและจัดหายุทโธปกรณ์มาจากสหราชอาณาจักร สหรัฐฯ และฝรั่งเศส เป็นหลัก เมื่อปี 2566 โอมานใช้งบประมาณทางทหารประมาณ 6,507 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (6.01% ของ GDP) นอกจากนี้ โอมานอนุญาตให้สหรัฐฯ เข้าไปตั้งฐานทัพในประเทศได้ เนื่องจากความกังวลหลายด้าน ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องจากการปฏิวัติอิสลามในอิหร่านเมื่อปี 2522 สงครามอิรัก-อิหร่านเมื่อปี 2523-2531 รวมทั้งการขยายอิทธิพลของสหภาพโซเวียตเข้าไปในเยเมนเหนือ และการที่สหภาพโซเวียตรุกรานอัฟกานิสถาน ทำให้อดีตศัตรูด้านกอบูสตรงตกลงในหลักการเมื่อ ก.พ.2523 ให้เกาะมะซีเราะฮ์ ซึ่งตั้งอยู่ทางชายฝั่งตะวันออกของโอมาน เป็นที่ตั้งฐานทัพของกองกำลังสหรัฐฯ ในกรณีเกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน อีกทั้งมีการลงนามสนธิสัญญาป้องกันร่วมโอมาน-สหรัฐฯ เมื่อ มิ.ย.2523 ซึ่งสาระสำคัญระบุว่า สหรัฐฯ จะให้ความช่วยเหลือทางทหารและเศรษฐกิจแก่โอมาน รวมทั้งมีภาระผูกพันต่อความมั่นคงของโอมาน แลกกับการที่โอมานอนุญาตให้กองกำลังสหรัฐฯ ใช้ฐานทัพเรือและฐานทัพอากาศของโอมานได้

กองทัพโอมานมีชื่อเรียกอย่างเป็นทางการว่า กองทัพของสุลต่าน (Sultan's Armed Force-SAF) จัดตั้งขึ้นโดยความช่วยเหลือของสหราชอาณาจักรเมื่อต้นทศวรรษ 1950 ปัจจุบัน มีกำลังพลทั้งสิ้น 42,600 นาย ประกอบด้วย

ทบ. มีกำลังพล 25,000 นาย อาวุธยุทโธปกรณ์ที่สำคัญ คือ ถ. (MBT) รุ่น Challenger 2 จำนวน 38 คัน รุ่น M60A1 จำนวน 6 คัน รุ่น M60A3 จำนวน 73 คัน ถ. (LT/TK) รุ่น FV101 Scorpion จำนวน 37 คัน ยานยนต์ลาดตระเวนหุ้มเกราะ (RECCE) รุ่น Pars III 6x6 จำนวน 12 คัน รถทหารราบหุ้มเกราะ (IFV) รุ่น Pars III 8x8 จำนวน 72 คัน รถสายพานลำเลียงหุ้มเกราะ (APC) รุ่น FV4333 Stormer จำนวน 10 คัน รุ่น Pars III 6x6 จำนวน 15 คัน รุ่น Pars III 8x8 จำนวน 47 คัน รุ่น Piranha จำนวน 175 คัน รุ่น AT-105 Saxon จำนวน 15 คัน ยานยนต์หุ้มเกราะอเนกประสงค์ (AUV) รุ่น FV103 Spartan จำนวน 6 คัน รุ่น FV105 Sultan จำนวน 13 คัน และรุ่น VBL 124 คัน อาวุธปล่อยนำวิถีต่อสู้อากาศยาน (MSL) แบบ SP รุ่น VBL จำนวน 8 ลูก แบบ MANPATs รุ่น FGM-148 Javelin รุ่น Milan และรุ่น TOW/TOW-2A (ไม่ปรากฏข้อมูลจำนวน) ปืนใหญ่อัตตาจร (SP) รุ่น G6 จำนวน 24 กระบอก ปืนใหญ่ลากจูง (TOWED) รุ่น L118 Light Gun จำนวน 42 กระบอก รุ่น D-30 จำนวน 30 กระบอก รุ่น M-46 จำนวน 12 กระบอก รุ่น Type-59-I จำนวน 12 กระบอก รุ่น FH-70 จำนวน 12 กระบอก เครื่องยิงลูกระเบิด (MOR) ขนาดและรุ่นต่าง ๆ มากกว่า 100 เครื่อง อาวุธปล่อยนำวิถีต่อสู้อากาศยาน (SAM) รุ่น Mistral 2 รุ่น Javelin และรุ่น 9K32 Strela-2 (ไม่ปรากฏข้อมูลจำนวน) ปืนใหญ่วิถีราบ (GUNS) รุ่น ZU-23-2 จำนวน 4 กระบอก รุ่น GDF-005 จำนวน 10 กระบอก และรุ่น L/60 จำนวน 12 กระบอก นอกจากนี้ มีรายงานว่า โอมานเป็นประเทศที่มีอาวุธปล่อย Scud ประจำการมากที่สุดในโลกกว่า 30,000 ลูก

ทร. มีกำลังพล 4,200 นาย เรือรบและอาวุธสำคัญ คือ เรือฟริเกตติดตั้งขีปนาวุธ (FFGHM) ชั้น Al-Shamikh จำนวน 3 ลำ เรือคอร์เวตติดตั้งขีปนาวุธต่อต้านเรือ (FSGM) ชั้น Qahir จำนวน 2 ลำ เรือตรวจการณ์นอกชายฝั่ง (PCO) ชั้น Al Ofouq จำนวน 4 ลำ เรือตรวจการณ์ชายฝั่ง (PCC) ชั้น Al Bushra จำนวน 3 ลำ เรือระบายพลขึ้นบกรุ่นต่าง ๆ จำนวน 6 ลำ และเรือส่งกำลังบำรุงรุ่นต่าง ๆ จำนวน 8 ลำ

ทอ. มีกำลังพล 5,000 นาย และอากาศยานประเภทต่าง ๆ กว่า 200 เครื่อง อากาศยานสำคัญ ได้แก่ บ.ขับไล่และโจมตีภาคพื้นดิน (FGA) รุ่น F-16C จำนวน 17 เครื่อง รุ่น F-16D จำนวน 6 เครื่อง และรุ่น Typhoon จำนวน 12 เครื่อง บ.ลาดตระเวนทางทะเล (MP) รุ่น C295MPA จำนวน 4 เครื่อง บ.ลำเลียง (TPT) รุ่น C-130H จำนวน 3 เครื่อง รุ่น C-130J จำนวน 2 เครื่อง รุ่น C-130J-30 จำนวน 1 เครื่อง รุ่น C295M จำนวน 4 เครื่อง และรุ่น A320-300 จำนวน 2 เครื่อง ฮ.โจมตี (MRH) รุ่น Super Lynx Mk300 จำนวน 15 เครื่อง ฮ.ลำเลียง (TPT) รุ่น NH90 TTH จำนวน 20 เครื่อง รุ่น Bell 206 จำนวน 3 เครื่อง และรุ่น Bell 212 จำนวน 3 เครื่อง อาวุธปล่อยแบบพื้นสู่อากาศ (SAM) พิสัยใกล้รุ่น NASAMS (ไม่ปรากฏข้อมูลจำนวน) ขีปนาวุธแบบอากาศสู่อากาศ (AAM) รุ่น AIM-9/M/P Sidewinder และรุ่น AIM-9X Sidewinder ขีปนาวุธแบบนำวิถีด้วยเรดาร์ (ARH) รุ่น AIM-120C7 AMRAAM แบบอากาศสู่อากาศ (ASM) รุ่น AGM-65D/G Maverick และขีปนาวุธต่อต้านเรือ (AShM) รุ่น AGM-84D Harpoon (ไม่ปรากฏข้อมูลจำนวน) กระบอม (BOMBS) แบบนำวิถีด้วยเลเซอร์รุ่น EGBU-10 Paveway II รุ่น EGBU-12 Paveway II และรุ่น GBU-31 JDAM (ไม่ปรากฏข้อมูลจำนวน)

กองกำลังส่วนพระองค์ของสุลต่าน ซึ่งได้รับงบประมาณสนับสนุนโดยตรงจากสุลต่าน ประกอบด้วย กองกำลังภาคพื้นดิน อากาศ และทางเรือ รวมประมาณ 6,400 นาย กับหน่วยรบพิเศษ 2 กรม นอกจากนี้ ยังมีกองกำลังกึ่งทหาร ประกอบด้วย หน่วยทหารพราน Tribal Home Guard ประมาณ 4,000 นาย หน่วยตำรวจยามฝั่ง 400 นาย และกองบินตำรวจ (ไม่ปรากฏข้อมูลกำลังพล)

ปัญหาด้านความมั่นคง

โอมานเคยประสบปัญหาการรุกรานแผ่นดินของกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบที่นิยมลัทธิคอมมิวนิสต์จากเยเมนได้ระหว่างปี 2508-2518 แต่สามารถเอาชนะได้ด้วยความช่วยเหลือจากอิหร่าน จอร์แดน และสหราชอาณาจักร ปัจจุบันโอมานเผชิญปัญหาความมั่นคงเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวและการแพร่ขยายแนวคิดของกลุ่ม Islamic State (IS) ในโอมาน โดยกลุ่ม IS อ้างสมาชิกกลุ่มเป็นผู้ก่อเหตุกราดยิงที่มัสยิด Imam Ali ของชาวชีอะฮ์ ตั้งอยู่ใจกลางกรุงมัสกัต เมื่อ 15 ก.ค.2567 (มีผู้เสียชีวิต 6 ราย และบาดเจ็บกว่า 30 คน) นับเป็นครั้งแรกที่กลุ่ม IS ก่อเหตุก่อการร้ายในโอมาน

นอกจากนี้ โอมานอาจจะเผชิญปัญหาความมั่นคงที่สำคัญ คือ

1) ความเคลื่อนไหวของกลุ่มอัลกออิดะฮ์ในคาบสมุทรอาระเบีย (Al-Qaeda in the Arabian Peninsula-AQAP) มีฐานที่มั่นในภาคตะวันออกติดชายแดนภาคใต้ของโอมาน และกลุ่ม IS ในเยเมนที่เข้าไปเคลื่อนไหวในพื้นที่ภาคกลางและภาคใต้ของเยเมนเช่นกัน

2) การเฝ้าระวังติดตามการโจมตีของกลุ่มก่อการร้ายทางทะเลและโจรสลัดโซมาเลียที่ขยายพื้นที่ปฏิบัติการไปถึงน่านน้ำนอกชายฝั่งเศาะลาละฮ์ เมืองท่าทางใต้ของโอมาน แม้ว่าสถานการณ์ปล้นเรือและโจรสลัดบริเวณดังกล่าวลดลงในช่วงหลายปีที่ผ่านมา นับจากเกิดเหตุโจมตีเรือบรรทุกน้ำมัน MV M. Star ของบริษัทเดินเรือญี่ปุ่นได้รับความเสียหายขณะแล่นผ่านน่านน้ำโอมานในช่องแคบฮอร์มุซเมื่อ 28 ก.ค.2553 ที่กลุ่ม Abdullah Azzam Brigades ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับเครือข่ายอัลกออิดะฮ์อ้างว่าอยู่เบื้องหลังเหตุดังกล่าว และเหตุโจรสลัดโซมาเลียปล้นยึดเรือบรรทุกสารเคมี MT Fairchem Bogey ของอินเดีย บริเวณนอกชายฝั่งเศาะลาละฮ์เมื่อ ส.ค.2554

สมาชิกองค์กรระหว่างประเทศ ABEDA, AFESD, AMF, CAEU, FAO, G-77, GCC, IAEA, IBRD, ICAO, ICC, IDA, IDB, IFAD, IFC, IHO, ILO, IMF, IMO, IMSO, Interpol, IOC, IPU, ISO, ITSO, ITU, LAS, MIGA, NAM, OIC, OPCW, UN, UNCTAD, UNESCO, UNIDO, UNWTO, UPU, WCO, WFTU, WHO, WIPO, WMO และ WTO

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โครงการวิจัยส่วนใหญ่ในโอมานดำเนินการโดยรัฐบาล ซึ่งให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการวิจัยในสาขาการเกษตร การทำเหมืองแร่ การพัฒนาทรัพยากรน้ำและวิทยาศาสตร์ทางทะเล มี The Research Council of the Sultanate of Oman (TRC) เป็นองค์กรของรัฐบาลที่ดูแลด้านการวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของโอมาน ครอบคลุมทั้งการวางแผนและติดตามนโยบาย การสนับสนุน

และให้ทุนการวิจัยและพัฒนา โดย TRC ริเริ่มโครงการก่อสร้าง Innovation Park Muscat (IPM) ซึ่งเป็นศูนย์กลางการวิจัยและพัฒนาที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีทุกประเภท เฉพาะอย่างยิ่งในภาคพลังงาน ครอบคลุม น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ ขณะเดียวกัน ยังมุ่งส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีด้านพลังงานหมุนเวียน โดยมีเป้าหมายการใช้พลังงานหมุนเวียนเป็นพลังงานทดแทนมากขึ้นในอนาคต อาทิ บริษัท Petroleum Development of Oman (PDO) ซึ่งอยู่ในกำกับของรัฐบาล ริเริ่มโครงการ Miraah Solar Project ซึ่งเป็นโครงการก่อสร้างเรือนกระจกขนาดใหญ่ติดตั้ง Solar cell ครอบคลุมพื้นที่กว่า 4 เอเคอร์ เนื้อที่แหล่งผลิตน้ำมันในภาคใต้ใกล้พรมแดนเยเมน เมื่อ ต.ค.2558 เพื่อนำพลังงานแสงอาทิตย์มาใช้ในกระบวนการกลั่นน้ำมันดิบแทนการใช้ก๊าซธรรมชาติ ซึ่งถือเป็นโครงการใช้พลังงานแสงอาทิตย์เพื่อกลั่นน้ำมันดิบเป็นครั้งแรกในตะวันออกกลาง

การขนส่งและโทรคมนาคม ท่าอากาศยาน 132 แห่ง ท่าอากาศยานนานาชาติที่สำคัญ คือ Muscat International Airport นอกจากนี้ ยังมีท่าเรือสำคัญ ได้แก่ ท่าเรือ Mina Qaboos ที่กรุงมัสกัต ท่าเรือ Salalah ที่เศาะลาลาห์ และท่าเรือ Sohar ที่สุฮาร์ เส้นทางคมนาคม มีถนนระยะทาง 62,240 กม. (ประมาณการปี 2555) ท่อส่งผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมระยะทาง 8,185 กม. (ประมาณการปี 2556) การโทรคมนาคม : โทรศัพท์พื้นฐานให้บริการประมาณ 594,550 เลขหมาย โทรศัพท์เคลื่อนที่ประมาณ 6.276 ล้านเลขหมาย (ข้อมูลเมื่อ พ.ย.2564 ของสำนักงานสถิติและข้อมูลแห่งชาติของโอมาน) จำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ต 95% ของจำนวนประชากรทั้งหมดในประเทศ (ข้อมูลเมื่อ พ.ค.2563 ของกระทรวงเทคโนโลยีและการสื่อสารโอมาน) รหัสโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศ +968 รหัสอินเทอร์เน็ต .om

การเดินทาง สายการบินไทยมีเที่ยวบินตรงกรุงเทพฯ-มัสกัต ส่วนสายการบินของโอมานที่บินตรงมาไทย ได้แก่ Oman Air และ Salam Air เวลาที่โอมานช้ากว่าไทย 3 ชั่วโมง คนไทยที่ถือหนังสือเดินทางทูตและราชการสามารถเดินทางเข้าโอมานได้โดยไม่ต้องขอรับการตรวจลงตรา และได้รับอนุญาตให้พำนักอยู่ในโอมานได้ไม่เกิน 30 วัน ส่วนคนไทยที่ถือหนังสือเดินทางธรรมดา และประสงค์เดินทางไปท่องเที่ยวในโอมาน สามารถขอรับการตรวจลงตราแบบ On Arrival หรือ “No Objection Certificate” (NOC) ได้ที่ท่าอากาศยานในโอมาน โดยมีค่าธรรมเนียม 20 รียาลโอมาน (ประมาณ 1,570 บาท) และได้รับอนุญาตให้พำนักอยู่ในโอมานได้ไม่เกิน 30 วัน ส่วนนักธุรกิจ หรือผู้ที่ต้องการเดินทางไปติดต่อธุรกิจในโอมาน ต้องขอรับการตรวจลงตรา และต้องมีหนังสือชี้แจงวัตถุประสงค์ในการเดินทางไปติดต่อธุรกิจในโอมานที่ออกโดยบริษัทหรือคู่ธุรกิจโอมาน (guarantor) ยื่นประกอบการขออนุมัติการตรวจลงตรา ซึ่งผู้ขอรับการตรวจลงตราประเภทดังกล่าวได้รับอนุญาตให้พำนักอยู่ในโอมานได้สูงสุด 21 วัน เว็บไซต์การท่องเที่ยว <http://www.omantourism.gov.om/>

สถานการณ์สำคัญที่น่าติดตาม

1) การเป็นศูนย์กลางของโอมานในการผลักดันการเจรจาเพื่อยุติความขัดแย้งระหว่างอิหร่านกับสหรัฐฯ และประเทศตะวันตก ในประเด็นข้อตกลงนิวเคลียร์อิหร่าน อาจเผชิญอุปสรรคจากสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างอิสราเอลกับอิหร่าน ปาเลสไตน์ และเลบานอน ที่ตึงเครียดและมีความไม่แน่นอนสูงตลอดทั้งปี 2567 ทั้งนี้ โอมานร่วมกับกาตาร์เจรจาให้อิหร่านปล่อยชาวอเมริกันที่ถูกควบคุมตัวในอิหร่าน แลกกับสหรัฐฯ

ผ่อนปรนให้อิหร่านสามารถเข้าถึงเงินทุนมูลค่า 6,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐของอิหร่านในเกาหลีใต้ และปล่อยตัวชาวอิหร่านที่ถูกสหรัฐฯ ควบคุมตัวได้สำเร็จ เมื่อ 18 ก.ย.2566 อีกทั้งยังทำหน้าที่คนกลางไกล่เกลี่ยการแลกเปลี่ยนนักโทษระหว่างอิหร่านกับสวีเดน และอำนวยความสะดวกในการส่งตัวกลับเมื่อ มิ.ย.2567

2) ความพยายามของโอมานในการเป็นคนกลางแก้ไขความขัดแย้งในเยเมน ด้วยการผลักดันการเจรจายุติความขัดแย้งระหว่างซาอุดีอาระเบียกับกบฏ Houthi ในเยเมน เมื่อ เม.ย.2566 และจัดการเจรจาแลกเปลี่ยนนักโทษระหว่างรัฐบาลเยเมน (ได้รับการยอมรับจากนานาชาติ) กับกลุ่มกบฏ Houthi เมื่อ 30 มิ.ย.2567

3) การเคลื่อนไหวก่อเหตุก่อการร้ายของกลุ่ม IS ในโอมาน หลังจากเกิดเหตุกราดยิงในมัสยิด Imam Ali ของชาวชีอะฮ์ในโอมาน เมื่อ 15 ก.ค.2567 ซึ่งอาจกระตุ้นให้เกิดกระแสความไม่พอใจและความขัดแย้งระหว่างมุสลิมซุนนีกับชีอะฮ์ในโอมาน

4) การผลิตและพัฒนาไฮโดรเจนสีเขียวซึ่งถือเป็นวาระแห่งชาติของโอมาน โดยสำนักงานพลังงานระหว่างประเทศ (International Energy Agency-IEA) ประเมินว่า โอมานมีข้อได้เปรียบด้านภูมิประเทศที่เอื้อต่อการผลิตไฮโดรเจนสีเขียว และรัฐบาลโอมานส่งเสริมการลงทุนด้านพลังงานสะอาด หากโอมานสามารถพัฒนาโครงการไฮโดรเจนสีเขียวให้บรรลุได้ตามเป้าหมายภายในปี 2573 โอมานจะเป็นผู้ส่งออกไฮโดรเจนสีเขียวอันดับ 6 ของโลก และเป็นอันดับ 1 ของคณะมนตรีความร่วมมือแห่งรัฐอ่าวอาหรับ (Gulf Cooperation Council-GCC)

ความสัมพันธ์ไทย-โอมาน

โอมานกับไทยสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกันเมื่อ 30 ก.ค.2523 และไทยเปิดสอท. ณ กรุงมัสกัต เมื่อ 9 ก.ค.2530 ส่วนโอมานเปิด สอท. ณ กรุงเทพฯ เมื่อ 27 ก.ค.2537 และเปิดสถานกงสุลกิตติมศักดิ์โอมาน ณ จ.ภูเก็ต เมื่อ 3 พ.ค.2567 มีเขตกงสุลครอบคลุม จ.ภูเก็ต กระบี่ นครศรีธรรมราช พังงา สงขลา และสุราษฎร์ธานี เพื่ออำนวยความสะดวก และดูแลนักท่องเที่ยวชาวโอมานที่เดินทางมาไทยปีละกว่า 90,000 คน ความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศดีต่อกันมาตลอด และมีการแลกเปลี่ยนการเยือนอย่างเป็นทางการระหว่างสองฝ่าย ที่สำคัญได้แก่ การเยือนโอมานอย่างเป็นทางการของนายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนรม. พร้อมด้วยรัฐมนตรีด้านเศรษฐกิจ และ รมว.กระทรวงการต่างประเทศ ระหว่าง 31 ม.ค.-1 ก.พ.2559 ขณะที่นาย Yusuf bin Alawi bin Abdullah รมต.รับผิดชอบกิจการต่างประเทศโอมาน เยือนไทยในฐานะแขกของกระทรวงการต่างประเทศของไทย ระหว่าง 9-12 มี.ค.2562 เพื่อกระชับความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศ นอกจากนี้ โอมานเป็นหนึ่งในมิตรประเทศที่คอยสนับสนุนไทยในการทำความเข้าใจกับองค์การความร่วมมืออิสลาม (OIC) เกี่ยวกับปัญหาความรุนแรงในจังหวัดภาคใต้ของไทยเป็นอย่างดี

ด้านเศรษฐกิจ การค้าไทย-โอมาน เมื่อปี 2566 มีมูลค่า 1,674.45 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (57,910.10 ล้านบาท) ลดลงจากปี 2565 ที่มีมูลค่า 2,748.05 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (96,215.61 ล้านบาท) โดยปี 2566 ไทยส่งออกมูลค่า 443.55 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (15,318.98 ล้านบาท) นำเข้ามูลค่า 1,230.90 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (42,591.12 ล้านบาท) โดยไทยเป็นฝ่ายขาดดุลการค้า 787.35 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

(27,272.14 ล้านบาท) ขณะที่การค้าห้วง ม.ค.-ส.ค.2567 มีมูลค่า 925.34 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (33,417.64 ล้านบาท) โดยไทยส่งออกมูลค่า 252.22 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (9,015.47 ล้านบาท) นำเข้ามูลค่า 673.12 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (24,402.17 ล้านบาท)

สินค้าส่งออกสำคัญของไทย ได้แก่ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เคมีภัณฑ์อินทรีย์ เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ บอยเลอร์ เครื่องจักร เครื่องใช้เหล็กและส่วนประกอบของเครื่องดังกล่าว ยางและของที่ทำได้ด้วยยาง ของปรุงแต่งจากเนื้อสัตว์ ปลาหรือสัตว์น้ำ เครื่องจักร เครื่องอุปกรณ์ไฟฟ้าและส่วนประกอบของเครื่องดังกล่าว พลาสติกและของที่ทำด้วยพลาสติก ัญพืช ผลไม้ เนื้อสัตว์และส่วนอื่นของสัตว์ที่บริโภคได้ สินค้านำเข้าสำคัญจากโอมาน ได้แก่ เชื้อเพลิงที่ได้จากแร่ น้ำมันแร่ และผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการกลั่นสิ่งดังกล่าว เหล็กและเหล็กกล้า ปู่ เคมีภัณฑ์อินทรีย์ ปลาและสัตว์น้ำ พลาสติกและของที่ทำด้วยพลาสติก อะลูมิเนียมและของทำด้วยอะลูมิเนียม เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ บอยเลอร์ เครื่องจักร เครื่องใช้เหล็กและส่วนประกอบของเครื่องดังกล่าว เหล็ก กำมะถัน ดิน และหิน วัตถุจำพวกพลาสติก ปูนขาวและซีเมนต์ ของที่ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า

ด้านพลังงาน ไทยนำเข้าน้ำมันดิบจากโอมานอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2541 ส่วนใหญ่ซื้อขายผ่านบริษัทค้าน้ำมันระหว่างประเทศ ส่วนการจัดซื้อระหว่างรัฐบาลต่อรัฐบาล ฝ่ายโอมานได้ลงนามสัญญาซื้อขายเมื่อปี 2542 โดยเพิ่มปริมาณการขายน้ำมันดิบให้ไทยเป็นวันละ 17,000 บาร์เรล ทั้งนี้ การนำเข้าน้ำมันดิบจากโอมานของไทยห้วงปี 2566 มีมูลค่ารวม 18.56 ล้านบาท ลดลงจากเมื่อปี 2565 ที่มีมูลค่ารวม 46.55 ล้านบาท

การลงทุนของไทยในโอมาน โดยเฉพาะด้านพลังงาน มีบริษัท ปตท.สผ. จำกัด (มหาชน) ได้รับสัมปทานการสำรวจและผลิตน้ำมันในแปลงสัมปทานที่ 44 ครอบคลุมแหล่ง Shams และ Munhamir จากกระทรวงน้ำมันและก๊าซโอมานตั้งแต่ปี 2545 โดย ปตท.สผ. เป็นผู้ลงทุนและดำเนินการเองทั้งหมด มีการเปิดสำนักงานบริษัท PTTEP Oman Company Limited (PTTEP OM) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของ ปตท.สผ. ที่กรุงมัสกัต เมื่อ 24 ม.ค.2546 และเริ่มการผลิตตั้งแต่ พ.ค.2550 สามารถผลิตก๊าซธรรมชาติได้ประมาณวันละ 19 ล้านลูกบาศก์ฟุต และก๊าซธรรมชาติเหลวได้ประมาณวันละ 904 บาร์เรล ทั้งนี้ แม้ ปตท.สผ. ปรับการบริหารการลงทุน โดยได้พิจารณาขาย PTTEP OM ให้แก่บริษัท ARA Petroleum LLC ของโอมาน เมื่อ ส.ค.2559 แต่ ปตท.สผ. ยังคงสนใจที่จะลงทุนในโอมานต่อไป โดยมีการลงนามบันทึกความเข้าใจเกี่ยวกับการเสริมสร้างความร่วมมือทางธุรกิจและโอกาสในการลงทุนในแหล่งสำรวจและผลิตปิโตรเลียมระหว่าง ปตท.สผ. กับบริษัท Oman Oil Company Exploration and Production L.L.C (OOCEP) ในเครือบริษัท Oman Oil Company ซึ่งเป็นบริษัทน้ำมันแห่งชาติโอมาน เมื่อ ก.ค.2559 ขณะที่เมื่อ พ.ค.2565 ปตท.สผ. ลงนามซื้อขายน้ำมันดิบโอมานกับ PTTEP OM และบริษัท PTTEP MENA Limited ซึ่งเป็นบริษัทในกลุ่ม ปตท.สผ. ในโอมาน ปริมาณ 9,000,000 บาร์เรลต่อปี

นอกจากนี้ บริษัท PTTEP HK Holding Limited ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท ปตท.สผ. จำกัด (มหาชน) ลงนามสัญญาซื้อขายหุ้นเพื่อซื้อหุ้นทั้งหมดในบริษัท Partex Holding B.V. ซึ่งดำเนินธุรกิจปิโตรเลียมในตะวันออกกลาง และร่วมลงทุนกับบริษัทพลังงานในโอมาน ตั้งแต่ 17 มิ.ย.2562 ได้แก่ 1) โครงการ PDO (Block 6) เป็นโครงการผลิตน้ำมันบนบกที่มีศักยภาพและขนาดใหญ่ที่สุดในโอมาน ตั้งอยู่ในภาคกลางและ

ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 1 ใน 3 ของประเทศ ปริมาณการผลิตเมื่อปี 2561 ประมาณวันละ 610,000 บาร์เรล 2) โครงการ Mukhaizna (Block 53) เป็นแหล่งผลิตน้ำมันบนบกขนาดใหญ่ ตั้งอยู่ในภาคใต้ของโอมาน ปริมาณการผลิตเมื่อปี 2561 ประมาณวันละ 120,000 บาร์เรล และ 3) โครงการ Oman LNG Project (OLNG) เป็นโรงงานผลิตก๊าซธรรมชาติเหลวแห่งเดียวในประเทศ ตั้งอยู่ในภาคใต้ของโอมาน มีกำลังการผลิตรวม 10.4 ล้านตันต่อปี

การลงทุนด้านพลังงานที่ไม่ใช่น้ำมัน มีบริษัท Gulf Energy Development ของไทย ลงนามเข้าร่วมลงทุนกับบริษัท Duqm Power Company L.L.C. ของโอมาน ซึ่งเป็นผู้ดำเนินโครงการโรงผลิตไฟฟ้าและน้ำจืดโดยใช้ก๊าซธรรมชาติ (Duqm Independent Power & Water Project) ร่วมกับบริษัท Oman Oil เมื่อ 6 ก.ย.2561 ซึ่งผลิตกระแสไฟฟ้าและน้ำจืดป้อนให้โรงกลั่นน้ำมันที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ Duqm (SEZAD) มูลค่าโครงการ 483 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ด้านแรงงาน การท่องเที่ยว การบริการด้านโรงแรม และการแพทย์ มีชาวโอมานเดินทางมาไทยปีละกว่า 90,000 คน โดยห้วง ม.ค.-ส.ค.2567 มีชาวโอมานเดินทางมาไทยรวม 74,362 คน (ข้อมูลเมื่อ ต.ค. 2567 ของกระทรวงการท่องเที่ยว) ซึ่งกลับมาเพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับห้วงปี 2563 ที่อยู่ที่ประมาณ 10,000 คน เนื่องจากเกิดการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ส่งผลให้ทั่วโลก รวมถึงไทยและโอมาน ต้องใช้มาตรการจำกัดการเดินทางเข้า-ออกประเทศ ส่วนชาวไทยในโอมานมีประมาณ 876 คน (ข้อมูลเมื่อ เม.ย.2567 ของกรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ) เป็นแรงงาน 110 คน (ข้อมูลเมื่อ ส.ค.2567 ของกระทรวงแรงงาน) ส่วนใหญ่เป็นแรงงานภาคบริการในธุรกิจโรงแรม ร้านอาหารเสริมสวย สปา และพ่อครัว ที่เหลือเป็นพนักงานสายการบิน นักเรียน นักศึกษา และชาวไทยที่สมรสกับชาวต่างชาติ นอกจากนี้ มีภาคธุรกิจโรงแรมเครือโรงแรมเซ็นทาราของไทยเข้าไปลงทุนเปิดโรงแรมเซ็นทารา มัสกัต โอมาน ซึ่งเปิดให้บริการตั้งแต่ พ.ค.2560 ด้านบริการการแพทย์ ชาวโอมานนิยมเดินทางมารักษาพยาบาลและตรวจสุขภาพในไทย (ประมาณปีละ 3,000 คน) และมีโรงพยาบาลของไทย ได้แก่ โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ โรงพยาบาลกรุงเทพ โรงพยาบาลปิยะเวท และโรงพยาบาลเวชธานี เข้าไปเปิดสำนักงานส่งต่อผู้ป่วย (Referral office) ที่กรุงมัสกัต เพื่อให้บริการผู้ป่วยชาวโอมานที่ประสงค์จะมารับการรักษาพยาบาลในไทย

ความตกลงที่สำคัญกับไทย ได้แก่ ความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศ (5 มิ.ย.2522) ความตกลงว่าด้วยการค้า (8 มิ.ย.2541) ความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนและการป้องกันการเลี่ยงรัษฎากร (13 ต.ค.2546) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการยกเว้นการตรวจลงตราให้แก่ผู้ถือหนังสือเดินทางทูตและหนังสือเดินทางราชการ (27 เม.ย.2548) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว (21 ก.ย.2548) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการหารือระหว่างกระทรวงการต่างประเทศแห่งราชอาณาจักรไทยกับกระทรวงการต่างประเทศแห่งรัฐสุลต่านโอมาน และบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการหารือว่าด้วยความร่วมมือด้านสาธารณสุขระหว่างกระทรวงสาธารณสุขแห่งราชอาณาจักรไทยกับกระทรวงสาธารณสุขแห่งรัฐสุลต่านโอมาน (1 ก.พ.2559)

สุลต่าน ฮัยษัม บิน ฏอริก บิน ตัยมูร อาลชะอีด

(His Majesty Sultan Haitham bin Tariq bin Taimour Al Said)

ตำแหน่ง	ประมุขของรัฐ และผู้นำรัฐบาลโอมาน
พระราชสมภพ	11 ต.ค.2498 (พระชนมพรรษา 70 พรรษา/ปี 2568) ที่กรุงมัสกัต ประเทศมัสกัตและโอมาน (ชื่อเดิมของโอมาน) ทรงเป็นโอรสองค์ที่ 3 ของซัยยิด ฏอริก บิน ตัยมูร พระปิตุลา (อา) ของอดีตสุลต่าน กอบูส กับซัยยิดา ซวานา บินติ ฮะมูด บิน อะห์มัด อาลบุชะอีดียะฮ์
ศาสนา	อิสลาม (อิบาดี)
สถานภาพ	ทรงสมรสกับซัยยิดา อะฮ์ด บินติ अबดุลลอฮ์ บิน ฮะมัด อาลบุชะอีดียะฮ์ มีพระราชโอรส 2 พระองค์ และพระราชธิดา 2 พระองค์
การศึกษา	
ปี 2522	- ปริญญาตรี Foreign Service Programme (FSP) จาก University of Oxford สหราชอาณาจักร
ไม่ระบุปี	- ปริญญาโทที่ Pembroke College, University of Oxford สหราชอาณาจักร (ไม่ปรากฏข้อมูลอย่างเป็นทางการเกี่ยวกับสาขาที่ทรงศึกษา)
ประวัติการทำงาน	
ปี 2526-2529	- ประธานสหพันธ์ฟุตบอลคนแรกของโอมาน
ปี 2529-2535	- ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ
ปี 2535-2539	- ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ด้านกิจการการเมือง
ปี 2539-2545	- เลขาธิการกระทรวงการต่างประเทศ
ปี 2545-10 ม.ค.2563	- รมว.กระทรวงโบราณสถานและวัฒนธรรม

11 ม.ค.2563

- เสด็จขึ้นครองราชย์เป็นสุลต่านแห่งโอมาน สืบต่อจากสุลต่าน กอบูส บิน ซะอีด อาลซะอีด ซึ่งเสด็จสวรรคตเมื่อ 10 ม.ค.2563

ข้อมูลที่น่าสนใจ

- ทรงขึ้นชอบการเล่นกีฬา
- ทรงเป็นลูกพี่ลูกน้องพระญาติสนิทที่อดีตสุลต่าน กอบูส ทรงไว้วางพระทัยให้เป็นผู้แทนพระองค์ในการเยือนต่างประเทศ และต้อนรับพระอาคันตุกะอาทิ การเป็นผู้แทนพระองค์ในการต้อนรับเจ้าฟ้าชายชาร์ลส์ มกุฎราชกุมารแห่งสหราชอาณาจักร ซึ่งเสด็จเยือนโอมาน พร้อมพระชายา เป็นการส่วนพระองค์ เมื่อปี 2559
- ทรงเป็นหัวหน้าคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิรูปประเทศฉบับใหม่ ที่เรียกว่า “Oman Vision 2040” มาตั้งแต่ปี 2562 และทรงมีบทบาทสำคัญในการจัดการโครงการขนาดใหญ่ในโอมานด้านพลังงานและการท่องเที่ยว
- ทรงดำรงตำแหน่งประธานกิตติมศักดิ์สมาคมคนพิการโอมาน และประธานกิตติมศักดิ์สมาคมมิตรภาพโอมาน-ญี่ปุ่น
- หลังจากทรงเข้าพิธีสาบานตนต่อสภาพระราชวงศ์ เพื่อขึ้นครองราชย์เป็นสุลต่านโอมาน ที่พระราชวังอัลบูสตัน ในกรุงมัสกัต เมื่อ 11 ม.ค.2563 ทรงตรัสยืนยันกับสภาพระราชวงศ์ว่า จะทรงดำเนินนโยบายต่างประเทศเพื่อสันติของประเทศต่าง ๆ และประชาชน โดยจะไม่แทรกแซงกิจการภายในประเทศใด เคารพในอธิปไตยของประเทศต่าง ๆ และให้ความร่วมมือระหว่างประเทศ เป็นไปตามนโยบายของอดีตสุลต่าน กอบูส

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

- Grand Master of the Order of Al-Said
- Grand Master of the Order of Oman
- Grand Master of the Order of the Renaissance of Oman
- Grand Master of the Order of Sultan Qaboos
- Order of Al-Russoukh, 1st class (ปี 2553)
- Grand Decoration of Honour for Services to the Republic of Austria จากออสเตรีย (ปี 2544)
- Order of King Abdulaziz, 1st class จากสมเด็จพระราชาธิบดีอับดุลลอฮ์ บิน อับดุลอะซีซ อาลซะอูด แห่งซาอุดีอาระเบีย (ปี 2549)
- Honorary Knight Grand Cross of the Royal Victorian Order จากสมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๒ แห่งสหราชอาณาจักร (ปี 2553)

บุคคลสำคัญและคณะรัฐมนตรีโอมาน

สุลต่าน และ นรม.	Sultan Sultan Haitham bin Tariq bin Taimour Al Said
มกุฎราชกุมาร และ	Sayyid Theyazin bin Haitham bin Tarik Al Said
รมว.กระทรวงวัฒนธรรม กีฬา และเยาวชน	
รอง นรม.ด้านกิจการคณะรัฐมนตรี	Sayyid Fahd bin Mahmoud Al Said
รอง นรม.ด้านกิจการกลาโหม	Sayyid Shihab bin Tarik bin Taimur Al Said
และ รมว.กระทรวงกลาโหม	
รมว.กระทรวงมหาดไทย	Sayyid Hamoud bin Faisal bin Said Al Busaidi
รมว.กระทรวงการต่างประเทศ	Sayyid Badr bin Hammad bin Hamoud Al Busaidi
รมว.กระทรวงการคลัง	Sultan bin Salim bin Said Al Habsi
รมว.กระทรวงศึกษาธิการ	Dr. Madiha bint Ahmed bin Nassir al-Shaibaniyah
รมว.กระทรวงยุติธรรมและกิจการกฎหมาย	Dr. Abdullah bin Mohammed Bin Said Al Saidi
รมว.กระทรวงข้อมูลข่าวสาร	Dr. Abdullah bin Nasser bin Khalifa Al Harrasi
รมว.กระทรวงมรดกและการท่องเที่ยว	Salim bin Muhammad bin Said Al Mahroqi
รมว.กระทรวงเกษตร ประมง และทรัพยากรน้ำ	Dr. Saud bin Hamoud bin Ahmed Al Habsi
รมว.กระทรวงการเคหะและการวางผังเมือง	Dr. Khalfan bin Said bin Mubarak Al Shuaili
รมว.กระทรวงการอุดมศึกษา วิจัย และนวัตกรรม	Dr. Rahma bint Ibrahim bin Said Al Mahrouqiyah
รมว.กระทรวงคมนาคม การสื่อสาร และ	Eng. Said bin Hamood bin Said Al Mawali
เทคโนโลยีสารสนเทศ	
รมว.กระทรวงเศรษฐกิจ	Dr Said bin Mohammed bin Ahmed Al Saqri
รมว.กระทรวงพาณิชย์ อุตสาหกรรม	Qais bin Mohammed bin Moosa Al Yousef
และการส่งเสริมการลงทุน	
รมว.กระทรวงพัฒนาสังคม	Laila bint Ahmed bin Awadh Al Najar
รมว.กระทรวงแรงงาน	Dr. Mahad bin Said bin Ali Baowain
รมว.กระทรวงพลังงานและแร่	Eng. Salem bin Nasser Al Aofi
รมว.กระทรวงศาสนสมบัติและกิจการศาสนา	Sheikh Mohammed bin Saeed Al Maamari
รมว.กระทรวงสาธารณสุข	Dr Hilal bin Ali Al Sabti
รมต.ประจำสำนักพระราชวัง	Gen. Sultan bin Mohammed Al Nomani
รมต.ประจำราชสำนัก	Sayyid Khalid bin Hilal bin Saud Al Busaidi

(ต.ค.2567)